

MINISTERSTVO
KULTURY

Proměny funkcí krajiny a osídlení v prostoru v. n. Orlík

Průvodní zpráva ke Specializované mapě s odborným obsahem

Mapa je zpracována v rámci projektu MK ČR NAKI DG18P02OVV037 „Vltava – proměny historické krajiny v důsledku povodní, stavby přehrad a změn ve využití území s vazbami na kulturní a společenské aktivity v okolí řeky“.

Předkladatelem mapy je Univerzita Karlova.

Zpracovali:

RNDr. Dana Fialová, Ph.D., RNDr. Zdeněk Kučera, Ph.D., RNDr. Tereza Kůsová, Ph.D.,
doc. RNDr. Přemysl Štych, Ph.D., PhDr. Martina Tůmová, RNDr. Jiří Vágnr, Ph.D.

Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova, 2021

B (výsledek aplikovaný)

1. Nmap

2. 2021

3. RNDr. Dana Fialová, Ph.D., RNDr. Zdeněk Kučera, Ph.D., RNDr. Tereza Kůsová, Ph.D.,
doc. RNDr. Přemysl Štych, Ph.D., PhDr. Martina Tůmová, RNDr. Jiří Vágner, Ph.D.

4. Proměny funkcí osídlení a krajiny v prostoru v. n. Orlík – specializovaná mapa

5. DG18P02OVV037

6. Mapa bude zpřístupněna veřejnosti v rámci výstavy, která se uskuteční v závěrečném
roce projektu. Dále bude zveřejněna na webovém portálu projektu
<https://vltava.fsv.cvut.cz/specmapy.html>

7. Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova

Předkládaná specializovaná mapa je výsledkem projektu **NAKI DG18P02OVV037 Vltava – proměny historické krajiny v důsledku povodní, stavby přehrad a změn ve využití území s vazbami na kulturní a společenské aktivity v okolí řeky spoluřešitele PřF UK.**

I) **Cílem** předkládaného výsledku je analýza dynamických proměn typů osídlení v prostoru vodní nádrže Orlík v období od druhé poloviny 19. století do současnosti, s důrazem na důsledky zatopení původního koryta Vltavy částí Vltavské kaskády koncem 50. let 20. století.

II) Metodika a popis specializované mapy

Řeka Vltava, naše nejdelší a patrně nejznámější řeka, představuje území, kde došlo ve 20. století vlivem výstavby Vltavské kaskády k výrazným změnám říční krajiny a proměnám osídlení. Vltavskou kaskádou se označuje soubor 9 přehrad vybudovaných na horním a středním toku řeky. Jejich výstavbou došlo k zániku mnoha sídel a historicky významných území, k významným proměnám místní krajiny. Cílem této části projektu NAKI je analyzovat v komplexním pohledu zásadní změny krajiny a osídlení v prostoru vodní nádrže Orlík prostřednictvím specializované mapy.

Specializovaná mapa se skládá ze 2 stran. Každá strana se skládá ze souboru 6 map doplněných fotodokumentací. Prvek 01 tvoří mapa polohy zájmového regionu v rámci Česka. Mapa 02 definuje polohu katastrálních území v rámci zájmového regionu vzhledem k řece Vltavě a obsahuje základní výškovou členitost území. Kartogram 03 znázorňuje index změny struktury využití ploch komplexně mezi roky 1845 a 2010. Kartogram 04 pak podíl vodních ploch na celkové rozloze jednotlivých k. ú. Změny krajiny dokládá i mapa 05 historické a současné dopravní infrastruktury vázané na Vltavu. Rezidenční, turistické a rekreační zatížení území definuje kartogram 06. Mapa 08 znázorňuje polohu zaniklých sídel pro roce 1945. Kartogram 09 dokládá změnu počtu obyvatel mezi roky 1950–2011. Kartogram 10 vymezuje turisticko-rekreační funkci k. ú. zájmového regionu v kontextu celého Česka a kartogram 11 v kontextu samotného zájmového regionu, kartogram 12 ukazuje rozložení intenzity objektů druhého bydlení. Závěrečný prvek 13 zobrazuje polohu jednotlivých hromadných ubytovacích zařízení. Specializovanou mapu doplňují čtyři fotografie (07) na straně 1 a dvě na straně 2 (14) dokládající proměny území po výstavbě v. n. Orlík.

Pro vytvoření map lokalizujících polohu zájmového území v rámci Česka (01) a polohu katastrálních území zájmového regionu (02) bylo využito dat ArcČR 500.

Zdrojem dat pro mapy 03 a 04 byla Databáze LUCC Czechia: Databáze dlouhodobých změn využití ploch Česka (1845–2010). Pro mapu 05 bylo využito veřejně dostupných mapových děl Mapy.cz, a to mapy základní pro přesnou lokalizaci (GPS) současných mostů přes Vltavu a současných rekreačních přístavišť. Dále pak mapa zveřejňovaná pod názvem „Z 19. století“. Tato mapa představuje scelené listy II. vojenského mapování, které pro zkoumaný region zachycují situaci z let 1842–1852. Tedy z obdobných let, pro která jsou k dispozici nejstarší data o využití ploch. V tomto podkladu byly lokalizovány v tehdejší době funkční přívozy (v mapě pod názvem „historické přívozy“). Pro vizualizaci polohy zaniklých sídel (08) posloužily údaje z databáze Zaniklých obcí a objektů (2019). Základním zdrojem dat pro další prvky mapy byl Historický lexikon obcí České republiky (2013), který přináší údaje o změnách počtu obyvatel a počtu domů na území Česka od prvního moderního sčítání lidu, které bylo uskutečněno v roce 1869, v přibližně desetiletých intervalech (s výjimkou roku 1940) až do roku 2011. Data jsou k dispozici za části obcí, ale vzhledem k tomu, že pro sledování funkčních změn podél toku Vltavy bylo jako základní jednotka zvoleno katastrální území, musela být data pro tyto jednotky přepočtena. Obdobně tomu bylo i při užití Statistického lexikonu obcí České republiky (2013). Dalším zdrojem byl katastr nemovitostí, ze kterého byla využita data o počtu obytných staveb a staveb určených pro individuální rekreaci, též nazývaných druhé bydlení. Data k roku 2020 z katastru nemovitostí poskytl ČÚZK. Pro získání údajů o hromadných ubytovacích zařízeních a jejich kapacitě byla užitá veřejná databáze ČSÚ – Hromadná ubytovací zařízení České republiky. Pro ověření lůžkové kapacity jednotlivých ubytovacích zařízení bylo provedeno šetření webových stránek jednotlivých zařízení, v některých případech telefonické dotazování a funkčnost objektů byla ověřována v terénu. Obrazovou dokumentaci představují staré fotografie z archivu Vojtěcha Pavelčíka, který je součástí týmu ČVUT hlavního řešitele tohoto projektu. Současné fotografie pořídila při terénních šetřeních spoluřešitelka z PřF UK Dana Fialová.

Index zobrazený v kartogramu 03 vyjadřuje celkovou změnu ve struktuře využití ploch, resp. velikost podílu ploch daného území, které změnily alespoň jednou za sledované období své zařazení z hlediska kategorie funkčního využití. Matematický vzorec pro výpočet indexu:

$$[(\sum_n |R_k - R_z|) / R_c * 2] * 100,$$

kde n značí počet kategorií využití ploch, R_k je rozloha dané kategorie na konci období, R_z je rozloha dané kategorie na začátku období, R_c je pak celková rozloha vybrané územní jednotky. Čím vyšší hodnota indexu (0–100), tím výraznější změny ve sledovaném období ve vybraném území proběhly.

Údaje znázorněné v mapě 05 byly vypočteny jako podíl velikosti vodní plochy a plochy celkové, násobený stem:

$$(V_p / R_c) * 100,$$

kde V_p je velikost vodní plochy a R_c velikost celkové plochy.

Mapa 06 je věnována rezidenčnímu, turistickému a rekreačnímu zatížení krajiny. Jednodušeji řečeno se jedná o „hustotu“ všech uživatelů daného území, tedy kolik potenciálních uživatelů se nachází na jednotce plochy (zde na km^2). Výpočet je proveden dle následujícího vzorce:

$$(P + L + S * 2 + OIR * 4) / R,$$

kde P je počet trvale (obvykle) žijících obyvatel, L je počet lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních, OIR počet objektů individuální rekreace, který násobíme čtyřmi. V dlouhodobých výzkumech bylo zjištěno, že na 1 objekt individuální rekreace připadají čtyři lůžka (Bičík a kol. 2001, Vágner, Fialová 2004, Vágner, Müller, Fialová 2011, Vystoupil a kol. 2006). S značí počet míst pro stany, kde je počítáno se dvěma lůžky, proto násobeno číslem dvě. R je rozloha území v km^2 .

Údaje znázorněny v mapě 09 byly vypočteny jako procentuální změna počtu obyvatel mezi roky 1950 a 2011, což jsou dostupné údaje ze sčítání lidu za období před napuštěním vodní nádrže Orlík a současností, přičemž základ tvoří počet obyvatel v roce 1950. Matematicky vyjádřeno:

$$[P_{2011} / (P_{1950} / 100)] - 100,$$

kde P_{2011} je počet trvale (obvykle) žijících obyvatel v roce 2011, P_{1950} počet trvale žijících obyvatel v roce 1950. Získáme tak pokles či nárůst počtu obyvatel v roce 2011 oproti roku 1950 v procentech.

Pro mapu 10 byl uskutečněn výpočet turisticko-rekreační funkce:

$$TRF = [(L + OIR * 4 + S * 2) / P] * 100,$$

kde L je počet lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních, OIR počet objektů individuální rekreace, který násobíme čtyřmi. Podle dlouhodobých výzkumů bylo zjištěno, že na 1 objekt individuální rekreace připadají v průměru čtyři lůžka (Bičík a kol. 2001, Vágner, Fialová 2004, Vágner, Müller, Fialová 2011, Vystoupil a kol. 2006). S značí počet míst pro stany, kde je počítáno se dvěma lůžky, proto násobeno číslem dvě. P značí počet trvale bydlících obyvatel. Škála funkce je převzata z Atlasu cestovního ruchu České republiky (Vystoupil a kol. 2006). Turisticko-rekreační funkce je významným ukazatelem prostorové diferenciaci cestovního ruchu a rekreace, vyjadřuje intenzitu turistické aktivity v daném území. V obecné poloze ji lze vyjádřit jako poměr dvou populací, a to populace navštěvující dané místo

(potenciální uživatelé hromadných ubytovacích zařízení různého typu a uživatelé objektů individuální rekreace tzv. druhého bydlení) a populace navštívené (trvale bydlící obyvatelstvo). Ještě jednodušeji lze vyjádřit, že se jedná o počet potenciálních turistů a rekreantů, kteří připadají na sto trvale žijících obyvatel. Škála číselných hodnot je uvedena v tabulce 1.

Tab. 1 – vložít

turisticko-rekreační funkce	počet potenciálních turistů a rekreantů připadající na 100 trvale žijících obyvatel
malá	25 a méně
rozvojová	26–50
významná	51–100
velmi významná	101–200
zcela dominantní	201 a více

Zdroj: upraveno dle Vystoupil a kol. (2006)

Mapa 11 znázorňuje dále vnitřní diferenciaci této funkce uvnitř sledovaného regionu, kdy je škála zvolena podle hodnot v území se vyskytujících.

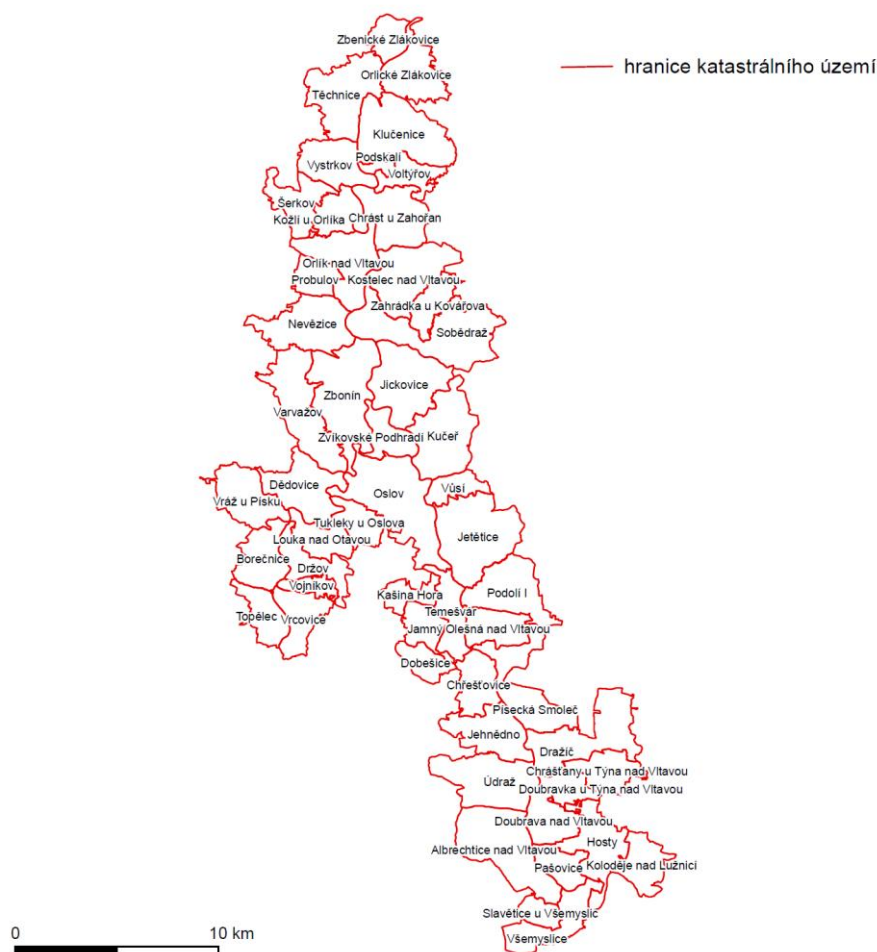
Intenzita druhého bydlení (mapa 12) je procentuálním podílem objektů druhého bydlení na počtu všech obytných staveb, matematicky vyjádřeno:

$$\text{OIR} / [(\text{OIR} + \text{TOD}) / 100],$$

kde OIR jsou objekty individuální rekreace, tzv. druhé bydlení a TOD jsou trvale obydlené domy.

Prostor vodní nádrže Orlík byl definován jako soubor 53 k. ú. přilehlých k současnému korytu řeky, zaplavenému přehradní nádrží (obr. 1). Zájmová oblast o celkové rozloze přibližně 376 km² leží v Jihočeském a Středočeském kraji. Vzduší vodní nádrže Orlík sahá od hráze až k Týnu nad Vltavou, jeho délka je tedy 68 km.

Obr. 1: Vymezení zájmového regionu

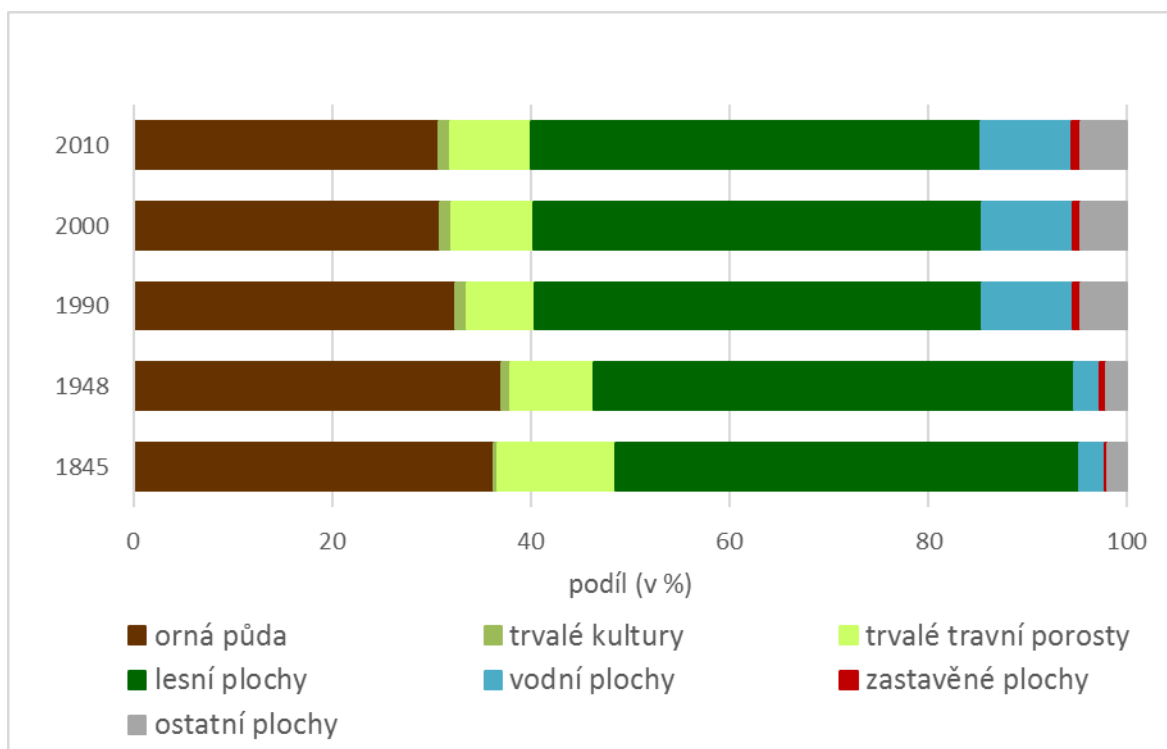

Zdroj: ArcČR 500

Proměny funkčního využití ploch odrážejí charakter změn struktury a způsobu využívání místní krajiny. S využitím dostupných kvantitativních indikátorů byly zhodnoceny proměny krajiny zájmového území (graf 1). V průběhu řešení projektu byly analyzovány změny rozlohy ploch, jak podle jednotlivých kategorií využití půdy, tak jako celek. Podobně jako na celém území Česka zde došlo k úbytku orné půdy. Charakter krajiny zájmového území však významně utvářejí plochy vodní reprezentované zejména vodní nádrží Orlík. Význam vodní nádrže pro utváření charakteru místní krajiny je patrný z nadprůměrného podílu vodních ploch na celkové rozloze jednotlivých katastrálních území, resp. z velmi významného nárůstu vodních ploch ve vybraných katastrech způsobeného výstavbou přehrady v 2. polovině 20. století. V celém zájmovém regionu narostl podíl zastavěných a jiných ploch, daný jak výstavbou přehrady, tak nárůstem dalších spjatých antropogenních aktivit – dopravní sítě, budování turistických a rekreačních objektů.

Ke změnám v krajině přispěla i nová dopravní infrastruktura vázaná na řeku Vltavu. Výrazným krajinnotvorným prvkem je nejen samotná přehradní 450 m dlouhá a 91 m vysoká tížní hráz, ale i 3 nové silniční mosty. Žďákovský most byl v době svého dokončení (roku 1967) považován za největší most svého typu na světě (prostý plnostěnný dvoukloubový obloukový ocelový) s délkou 542,91m, s výškou nad dnem řeky 100 m a hladinou jezera 50 m. Dále se jedná o mosty Zvíkovský Vltavský, Zvíkovský Otavský (oba budované ve své době stavitelskou novinkou – letmou betonáží). Nelze opominout ani most Podolský, který v roce 1943 (oceněný projekt z roku 1937) nahradil řetězový most z roku 1848. Po výstavbě vodní nádrže zmizely přívozy a objevila se rekreační přístaviště lodí. Právě rekreace se stala postupem času stále významnějším způsobem využití krajiny. Základním typem proměn krajiny v zájmovém území je z dlouhodobého pohledu úbytek produkční funkce ve prospěch funkce rekreační, projevující se především nárůstem volnočasových ploch, objektů a aktivit.

Graf 1: Změny struktury využití ploch v zájmovém území

Zdroj dat: Databáze LUCC Czechia

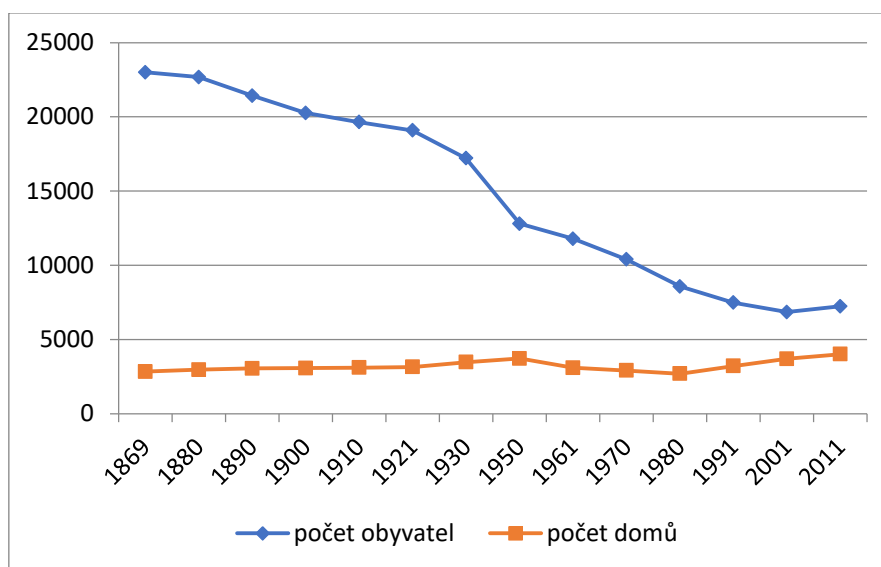
Proměnu krajiny v okolí vltavského koryta dokládají i fotografie, které znázorňují změnu krajiny v místě soutoku Vltavy s Otavou pod Zvíkovským hradem a v lokalitě zatopené vesnice Těchnice, nad kterou se tyčil dodnes dominantní vrch Bořim. Před zatopením měla ves 50 domů a žilo v ní 92 obyvatel, dominantou byl kostel sv. Štěpána.

V důsledku výstavby v. n. Orlick a zatopení vltavského koryta v roce 1961 zaniklo celkem 67 sídel (viz mapa 08), která v minulosti obývalo více než 1 400 obyvatel. Celkem zmizelo více než 650 obytných a hospodářských budov. Zatopena byla i elektrárna.

Jak dokládá graf 2, celkový počet obyvatel ve sledovaném území od roku 1869 dlouhodobě klesal, v průběhu celého 20. století až o 70 %. Příčinou poklesu byly především urbanizační procesy, výstavba vodní nádrže se významněji neprojevila, jelikož velká část původních obyvatel okolí řeky se snažila najít bydlení v okolí přehrady (Kouba 2007).

Graf 2: Změna počtu obyvatel a počtu domů v letech 1869–2011

Zdroj: Historický lexikon obcí České republiky (2013)

Již během výstavby přehrady se počítalo s využitím nově vzniklé vodní plochy pro rekreaci. Nicméně po dokončení stavby nádrže měl vznik turistické infrastruktury zpoždění a turisté se koncentrovali jen do několika málo oblastí (Kouba 2007). K intenzivnější stavbě rekreačních objektů dochází až koncem 60. let 20. století. V první fázi se jednalo především o objekty vázaného (podnikového) cestovního ruchu. Přičemž největší kapacita byla v podobě kempů a bungalovů. Vzniklo ale i několik velkých hotelů vyšší kategorie a v obci Vystrkov areál luxusních lesních vil pro nejvrcholnější představitele státu (Koukalová 2019). Od 60. let do 80. let v území docházelo k budování objektů druhého bydlení (Kubeš 2004) a na druhé bydlení (chalupy) byly transformovány i domy ve vylidňujících se obcích. V současné době k výraznější výstavbě nových objektů druhého bydlení nedochází. Nevznikají zde ani nové formy druhého bydlení v podobě apartmánových domů, tak jako například na Lipensku. Přesto se jedná z hlediska intenzity druhého bydlení o významnou oblast. V některých

katastrech objekty druhého bydlení zcela dominují a více než třetinu obytných staveb představují v téměř 60 procentech katastrů.

V rámci celého Česka je turisticko-rekreační funkce většiny sledovaných katastrů významná až dominantní (téměř polovina katastrů). I přesto, že se jedná z hlediska cestovního ruchu o atraktivní oblast, je význam rekreační funkce dán také významnou periferností značné části sledovaného území s dlouhodobě klesajícím počtem stálých obyvatel. Započítáme-li do celkového počtu obyvatel sledovaného území i všechny potenciální turisty a rekreanty, dostaneme se na zhruba stejný počet obyvatel jako mělo území v roce 1869. Ovšem liší se jejich rozmístění, kdy v některých atraktivních oblastech dochází v sezóně ke značné koncentraci osob. Porovnáme-li turisticko-rekreační funkci jednotlivých katastrů sledovaného území, je patrná značná koncentrace turisticko-rekreační funkce do severní části přehrady v okolí turisticky atraktivního a Praze blízkého hradu Orlík. Další významnou oblastí je Zvíkovsko a okolí řeky Otavy poblíž Písku. Jedná se o katastry, v nichž se nacházejí obce s největší koncentrací hromadných ubytovacích zařízení (mapa 13). V porovnání s obdobím před rokem 1989 můžeme pozorovat ve srovnání s jinými částmi Česka relativní pokles kvality nabízených služeb (Hoffmanová 2016). Ten je spojený s úpadkem vázaného cestovního ruchu, který byl pro Orlicko charakteristický, a nedostatečnou modernizací stávajících objektů. Zásadním problémem, který vede ke stagnaci rozvoje cestovního ruchu v oblasti, je také dlouhodobě nízká kvalita vody v nádrži (Frantál 2009).

III) Návrh využití

Vytvořená specializovaná mapa s touto průvodní zprávou poskytují unikátní datovou sadu, dokládající proměny funkcí osídlení v prostoru v. n. Orlík v posledním půldruhém století, s důrazem na velmi dynamické změny v zatížení krajiny, ve vývoji obyvatelstva, domovního fondu a různých typů osídlení po výstavbě a napuštění přehradní nádrže. Získané informace mohou být využity pro další historické studie a uchování obrazu zaniklých sídel a dalších prvků v krajině v digitální formě. Se změnou terénu a hydrografické sítě dochází i ke změně krajinných, sídelních i ekonomicko- či sociálně-geografických poměrů v dané oblasti – vytvořené prvky specializované mapy tedy mohou být použity pro porozumění nejrůznějším typům změn způsobených člověkem, k didaktickým účelům, pro prezentaci odborné i širší veřejnosti v rámci (muzejní) výstavy. Dále též jako podklad pro územně-plánovací dokumentaci obcí či strategický plán širšího regionu.

IV) Seznam použité související literatury:

Bičík a kol. (2001): Druhé bydlení v ČR. Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Praha.

Frantál, L. (2009): Rekreační využití nádrží v Česku se zaměřením na Lipno, Máchovo jezero, Seč a Nové Mlýny. Diplomová práce, Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Praha.

Hoffmanová, S. (2016): Změny funkčního využití břehů Orlické přehrady se zaměřením na funkci rekreační. Diplomová práce, Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Praha.

Horáková, H., Fialová, D. (2014): Transformace venkova. Turismus jako forma rozvoje. Nakladatelství a vydavatelství Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň.

Kouba, J. (2007): Stavba Orlické přehrady a její dopad na život lidí v zátopových oblastech. Diplomová práce, Filozofická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, České Budějovice.

Koukalová, Š. (2019): Jinak lidu, jinak vládcům. Paměť a dějiny, 13(4): 26–34.

Kubeš, J. (2004): Vývoj chataření v zázemí Českých Budějovic, In: Vágner, J., Fialová, D. a kol.: Regionální diferenciaci druhého bydlení v Česku. Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Praha, s. 70–80.

Vágner J., Fialová, D. a kol. (2004): Regionální diferenciaci druhého bydlení v Česku. Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Praha.

Vágner, J., Müller, D. K., Fialová D. (2011): Second home tourism in light of the historical-political and socio-geographical development of Czechia and Sweden. Geografie, 116(2): 191–210.

Zdroje dat

Databáze ArcČR 500 v 3.3. ARCDATA Praha, ZÚ, ČSÚ 2016.

Databáze LUCC Czechia: Databáze dlouhodobých změn využití ploch Česka (1845–2010). Ivan Bičík a kol., Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Praha. Dostupné z: <https://lucccz.cz/databaze>

Databáze zaniklých obcí, míst a objektů. Dostupné z: <http://zanikleobce.cz>

Historický lexikon obcí České republiky 1869–2011. ČSÚ, Praha 2013.

Hromadná ubytovací zařízení České republiky. ČSÚ, Praha. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/huz/index.jsp>

Katastr nemovitostí. ČÚZK, 2020.

Mapy II. vojenského mapování. Dostupné z: <https://mapy.cz/>

Mapy.cz. Dostupné z: <https://mapy.cz/>

Statistický lexikon obcí České republiky 2005. Podle správního rozdělení k 1. 1. 2005 a výsledků sčítání lidu, domů a bytů k 1. březnu 2001. Ottovo nakladatelství, s. r. o., Praha 2005.

Statistický lexikon obcí České republiky 2013. Podle správního rozdělení k 1. 1. 2013 a výsledků sčítání lidu, domů a bytů k 26. březnu 2011. Český statistický úřad a Ministerstvo vnitra České republiky, Praha 2013.

Vystoupil, J. a kol. (2006): Atlas cestovního ruchu České republiky. Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha.

V) Seznam publikací, které předcházely výsledku typu Specializovaná mapa s odborným obsahem a byly publikovány (pokud existují), případně výstupy z originální práce.

Benešová, K., Fialová, D. (2005): Lipensko – výsledky výzkumu z hlediska nabídky a poptávky subjekty cestovního ruchu. CD 10. mezinárodní konference: Cestovní ruch, regionální rozvoj a školství, trvale udržitelný rozvoj a turismus, ZF JČU Tábor

Bičík, I., Kupková, L., Jeleček, L., Kabrda, J., Štych, P., Janoušek, Z., Winklerová, J. (2015): Land Use Changes in the Czech Republic 1845–2010. Springer, Heidelberg.

Bičík, I., Kupková, L., Štych, P. a kol. (2012): Změny funkcí české krajiny a dopad na využití ploch. Modelová území Košťálkov, Abertamy – Hřebečná, Rudná, Živohošť, Moravské Slovácko. In: Chodějovská, E., Šimůnek, R. (eds.): Krajina jako historické jeviště: k počtě Evy Semotanové. Historický ústav, Praha, s. 347–372.

Fialová, D. (2014): Druhé bydlení v Česku: včera, dnes a zítra. In: Blažková, T., Fialová, D., Matoušek, V. (eds.) Individuální a masová rekreace v okolí velkých industriálních měst v 19. – 21. století. Praha, Togga, s.r.o., s. 43–62.

Fialová, D. (2014): Tradiční a nové formy druhého bydlení jako významná součást vnitrostátního cestovního ruchu. In: Holešinská, A. (ed.) 5. mezinárodní kolokvium o cestovním ruchu. Sborník příspěvků. Pavlov, 11.–12. září 2014. Brno, Masarykova univerzita, s. 16–29.

Fialová, D. (2019): Vltava ve službách člověka. Geografické rozhledy 28(5): 20–21 + příloha.

Fialová, D., Chromý, P., Marada, M. (2007): Historickogeografická analýza změn funkčního využití břehů Vltavy (v období od přelomu 18. a 19. století do současnosti). Historická geografie, 34: 307–317.

Horáková, H., Fialová, D. (2014): Transformace venkova. Turismus jako forma rozvoje. Plzeň, Nakladatelství a vydavatelství Aleš Čeněk, s.r.o.,

Kadlecová, V., Fialová, D. (2012): Timesharing a apartmánové byty. Urbanismus a územní rozvoj, 15(1): 20–25.

Kučera, Z. (2007): Zanikání sídel v pohraničí Čech po roce 1945 – základní analýza. Historická geografie, 34: 317–334.

Vágner, J., Fialová, D. (2011): Druhé bydlení – nejen české specifikum. Geografické rozhledy, 21(1): 8–9.